

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 21/12/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 286: Chỉ có ngày nay, không có ngày mai!

Có một vị nói rằng: “*Sáng sớm mai thức dậy, tôi cảm ơn đời đã cho tôi thêm một ngày nữa để yêu thương*” còn Hòa Thượng thì nhắc chúng ta rằng: “***Chỉ có ngày hôm nay, không có ngày mai. Chỉ còn một ngày nữa để tận tâm tận lực***”. Nếu chúng ta cho rằng mình còn có ngày mai thì chúng ta sẽ chưa tận tâm tận lực, tuy nhiên, người biết rằng mình chỉ có ngày hôm nay thì người đó chắc chắn sẽ tận tâm tận lực.

Hòa Thượng nói: “***Phật thường nhắc nhở chúng ta rằng sinh mệnh của con người rất ngắn ngủi và nếu bạn cho rằng tuổi thọ của chính mình còn rất dài thì đó là vọng tưởng là chấp trước. Trên Kinh Phật đã nói thế gian là vô thường, cõi nước không an.***” Đây là lời nói chân thật! Những năm qua chúng ta đã chứng kiến cảnh vô thường rất đau thương. Có người mất trắng vì ruộng cà phê của họ bỗng mất trắng khi sụt lở đất. Họ chỉ còn thốt lên: “*Mất rồi! Mất rồi! Tiêu hết rồi!*” Hôm qua đoàn chúng ta đi cứu trợ ở Quảng Nam, có những đoạn đường xe bán tải không đi được, nơi nơi, núi đồi đều bị sạt lở. Những cảnh tượng đã được Phật cảnh báo rằng “*thế gian vô thường, cõi nước không an*”.

Các quốc gia tiên tiến với khả năng cảnh báo sóng thần sớm mà cũng không tránh được thảm họa thiên tai. Dưới mặt đất thì đau thương tang tóc, sóng thần ở Nhật Bản đã cuốn đi mọi thứ, con người chỉ biết la hét. Ấy vậy mà nhìn lên bầu trời, trời vẫn xanh, chim vẫn bay lượn. Cho nên, trên Kinh Kim Cang Phật nói: “***Thế gian vô thường, khổ, không, vô ngã.***” Trong tiến trình tu hành, để nhìn thấu suốt được thế gian vô thường, khổ, không, vô ngã thì chúng ta phải trải qua từng tầng, từng bậc.

Trước tiên là phải lìa vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Đây là tổng cương lĩnh, tổng nguyên tắc vĩnh hằng bất biến mà tất cả chư Phật, Bồ Tát giáo hóa chúng sanh. Nếu một giáo pháp nào trái với tổng nguyên tắc, tổng cương lĩnh tu hành này thì đó là Ma, không phải là Phật. Hòa Thượng nói: “***Buông bỏ vọng***

tưởng, phân biệt, chấp trước thì mới có thể thẳng tiến trên đạo Bồ Đề, mới có thể chứng nhập Phật đạo. Nếu không buông bỏ vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, thì cho dù dụng công đến mức nào, đó chỉ là ở ngoài da, chỉ là hình thức. Nếu không rời xa vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì bạn sẽ chẳng có một chút gì khế nhập Phật pháp". Nói một cách rõ ràng hơn, tức là đáng sanh tử thế nào và đọa lạc như thế nào thì vẫn sanh tử và đọa lạc như thế đó.

Có nhà diễn thuyết cho một số đông 5000-10.000 người với chủ đề là "*hạnh phúc an lạc*". Anh ta đã khiến những người này tưởng rằng chính mình đang hạnh phúc. Tuy nhiên, khi đối diện với Già Bệnh Chết, yêu nhau mà phải rời xa, cầu không được, ghét nhau mà vẫn phải gặp nhau thì họ vẫn đau khổ. Có những diễn đàn với sự có mặt của cả ngàn người và khi giáo chủ của họ đi qua, cả ngàn người ấy gào thét, khóc lóc, tưởng như họ sung sướng hạnh phúc lắm khi gặp giáo chủ của mình. Nhưng thật ra không phải, đều chỉ là giả tạo. Thật ra chỉ là con người luôn chìm trong vọng tưởng và những vì giáo chủ này đã đẩy vọng tưởng của họ lên thật cao.

Vài chục năm trước tôi đi học một lớp làm thế nào để giàu, họ nói như thể mình sắp giàu đến nơi. Trong nhóm của họ, họ bố trí những người khoe khoang nhờ học cách thức đó mà họ đã giàu có. Tại buổi học, họ đã bán được tám chần màn hình Ti Vi ngăn các tia phóng ra từ Ti Vi với giá gần 5 triệu và ai giới thiệu cho một người mua thì được hưởng hoa hồng lên tới 1 triệu. Như vậy, chỉ cần bán được cho 100 người là họ đã có nửa tỷ. Họ đẩy ảo vọng của chúng ta lên. Người nọ, người kia đứng lên phát biểu đều tự nói mình rất an lạc. Sự an lạc của họ chỉ là giả, không phải thật. Chỉ khi nào chúng ta xa lìa được phân biệt, vọng tưởng, chấp trước thì sự an lạc mới là thật. Ngược lại, chưa xa lìa được, thì mọi thứ chúng ta nói, chúng ta làm đều là giả, không phải thật.

Chỉ cần nghe ai đó nói thì tâm chúng ta liền dính mắc và khởi phân biệt, vọng tưởng, chấp trước ngay, sau đó liền đi hỏi người khác là việc đó có đúng không? Tôi từng khuyên những người này là sao quá rảnh như thế, sao lại tự mang những điều khiến tâm bất an đi hỏi để lan tỏa sự phiền lòng cho người khác. Nếu có thắc mắc gì thì hãy mang câu hỏi đó đến để chính người nói ra câu nói đó trả lời. Rõ ràng là, người nói cứ nói nhưng họ có sự đảm bảo cho lời nói của mình.

Thậm chí họ gì ra để bảo đảm? Họ có quá trình tu học không? Họ đã miệt mài tu tập không? Câu trả lời là không.

Có người đến với pháp niệm Phật lăm bồm vài năm, vừa niệm, vừa vọng tưởng thế nhưng, sau đó lại nói pháp niệm Phật này là giả. Hòa Thượng Hải Hiền vắng sanh biết trước ngày giờ ra đi, lưu toàn thân xá lợi, khi tại thế, có tới 92 năm chỉ niệm Phật, không điện thoại, không ti vi, không Internet, không biết chữ, không pháp sự đạo tràng còn họ ngày nay niệm Phật vẫn cứ Facebook, Zalo, vẫn quan hệ với mọi người trên khắp thế giới, vậy mà họ vẫn nói pháp niệm Phật là giả. Hòa Thượng Tịnh Không với 70 năm niệm Phật, không điện thoại, không quản người, không quản tiền, không quản việc. Họ sao không niệm như thế đi, họ mới niệm được vài ba năm mà đã to miệng bài bác đại pháp viên mãn mà bao đời Tổ sư Đại đức đã tu tập. Nghiệp này không nhỏ đâu, rồi chờ xem đến lúc nghiệp quật! Nhiều người đã phải đối diện với nghiệp quật rồi mà họ vẫn không biết sợ!

Tổng nguyên tắc, tổng cương lĩnh tu hành vĩnh hằng bất biến của bất cứ pháp gì phải từ nơi trừ bỏ phân biệt, vọng tưởng, chấp trước. Đây là điều mà 10 phương chư Phật giáo hóa chúng sanh. Hòa Thượng đã khẳng định mạnh mẽ như vậy để chúng ta vững vàng. Hòa Thượng nói: ***“Nếu bạn không rời khỏi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì đời sau, đáng sanh tử như thế nào, vẫn là phải sanh tử như thế đó, không cách gì thoát khỏi nghiệp lực đâu! Bạn vẫn đi vào sáu cõi luân hồi! Người nào có thể thoát được sáu cõi luân hồi? Là người buông bỏ phân biệt, vọng tưởng, chấp trước, lão thật niệm Phật, họ có thể sinh Tịnh Độ.”***

Có người niệm Phật với tâm vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, vẫn hướng tới việc xây dựng bá đồ cá nhân, cho nên, họ không thành tựu, do đó, họ đi bài bác pháp môn niệm Phật. Hòa Thượng chỉ dạy rằng: ***“Tổ sư Ấn Quang thường dạy người đem chữ chết dán trên trán.”*** Năm xưa, Hòa Thượng Tịnh Không từng đến tham quan Linh Nham tự và căn phòng mà Ấn Tổ bế quan. Hòa Thượng kể: ***“Trong phòng chỉ có một Phật đường nhỏ, một chiếc bàn và trên bàn chỉ có một tôn tượng Phật. Phía sau bức tượng, Ngài treo một chữ “chết”. Người sắp chết rồi, còn thứ gì mà không buông bỏ chứ, còn thứ gì để đáng tranh không?”*** Người sắp chết rồi tại sao không buông bỏ mà lại lo đi tranh giành?

Hòa Thượng nói: ***“Thế gian này có thứ gì chúng ta mang được đi chăng? Người học Phật, tôi tin tưởng rằng đều đã nghe qua câu: “Vạn bang tương bất khứ duy hữu nghiệp tùy thân” mà trên Kinh thường nói. Ngoài nghiệp lực, bất cứ thứ gì ở thế gian này, bạn đều không thể mang đi được. Tiền tài dù có nhiều thì khi ra đi, một xu cũng không mang đi được. Bạn có hiểu hay không vậy?”*** Đúng ra là chúng ta đã tự tạo cho mình một thói quen là khi ra đường phải có tiền, không cầm tiền trong người thì cảm thấy bất an. Ở thế gian chúng ta, cũng có những vị thầy trên người chẳng có thứ gì ngoài một bình bát và những tấm y đắp mà các vị ấy vẫn có thể bôn ba khắp thế giới. Thời Thích Ca Mâu Ni Phật tại thế, Ngài chỉ có ba y, một bát, nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm song vẫn có thể trải qua những ngày tháng tốt đẹp.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu bạn chân thật hiểu được, chân thật giác ngộ rồi vậy thì ngày hôm nay bạn có năng lực, bạn phải nên làm nhiều việc tốt, nhiều công đức vì những thứ này có thể mang đi được. Nghiệp lực có thể mang được đi, công đức cũng có thể mang được đi. Nghiệp có thiện có ác, nghiệp thiện thì cảm quả báo đến ba đường thiện, nghiệp ác thì cảm quả báo đến ba đường ác, cho nên thứ người thông minh mang đi là công đức, còn thứ người ngu si mang đi là nghiệp lực.”***

Thật ra phải có phước mới làm được việc tốt, làm việc tốt không dễ. Có một chú học trò làm cơm rất ngon tặng mọi người. Chỉ cần họ niệm Phật ba câu là nhận được cơm. Chú muốn gieo duyên cho người ta. Vậy mà người nhận chỉ nói: ***“A.. A.. A không cho thì thôi!”*** rồi liền bỏ đi. Từ đây để thấy rằng chẳng dễ dàng để khởi một câu Phật hiệu.

Thời Phật còn tại thế, để giúp đệ tử của mình quán chiếu được rằng có một người đàn ông không có thiện căn với Phật, Ngài đã hóa thân trước mặt anh ta nhưng bất kể Phật hiện ở đâu anh ta đều quay đầu đi hướng khác. Đến khi Phật hiện cả bốn hướng trước người này thì người này liền nằm xuống, la trời, khóc thét, bày tỏ không mong muốn nhìn thấy Phật.

Cũng có rất nhiều người muốn làm việc tốt nhưng khi họ làm, họ chỉ làm được xấu, không làm được tốt. Tôi có một người cháu từ sáng đến chiều đều nghe tôi giảng, sau đó nghe đĩa của Hòa Thượng Tịnh Không. Khi đến nơi tôi ở, tôi nói: ***“Lên lạy Phật đi!”***. Tôi không đi cùng, tôi nhìn qua cam thì thấy đứa cháu

này không ngó, không nhìn đến Phật, cũng không lạy Phật, nó chỉ đi một vòng rồi đi xuống. Tôi trách cháu là giả dối, ngay đến Phật mà còn không lạy, như vậy hằng ngày nghe pháp chỉ để đó. Tôi giảng giải cho cháu nghe và tặng cháu xâu chuỗi. Tuy nhiên, đến khi cháu ra về, một lúc thì cháu bỏ lại xâu chuỗi. Qua đây, chúng ta mới thấy nghiệp quả của chúng sanh quá đáng sợ!

Do đó, nếu chúng ta còn có cơ hội, có năng lực, có thể làm được các việc lợi ích chúng sanh thì hãy tận tâm tận lực, nỗ lực mà làm. Cho nên Hòa Thượng khuyên chúng ta làm nhiều công đức vì công đức có thể mang đi được, giúp chúng ta vượt thoát sinh tử. Phước đức cũng mang đi được nhưng không giúp chúng ta ra khỏi vòng sinh tử. Nghiệp ác hoặc nghiệp thiện mà chúng ta tạo ra cũng đều có thể mang đi. Tạo nghiệp ác thì vào ba đường ác Địa Ngục, Ngã Quỷ, Súc Sanh, tạo nghiệp thiện thì vào ba đường thiện Người, Trời, A Tu La, đều vẫn là trong vòng sinh tử. Hòa Thượng khẳng định người thông minh cố gắng mang theo công đức, người ngu si ngày ngày tạo nghiệp bất thiện để rồi mang nghiệp ác vào sanh tử.

Hòa Thượng nói: ***“Trên Kinh Phật thường nói mạng người chỉ trong hơi thở. Một hơi thở ra mà không hít vào thì đã đi vào luân hồi rồi. Hít vào mà không thở ra cũng đã đi vào luân hồi. Cho nên người chân thật tu hành, ở góc độ thời gian, họ luôn nghĩ rằng chỉ có ngày hôm nay, không có ngày mai.”*** Tất những việc gì cần làm thì sẽ tận tâm tận lực mà làm trong ngày hôm nay. Nếu có ngày mai thì lại tiếp tục làm. Đã từ rất lâu, khi ý niệm của tôi vừa khởi, tôi liền làm việc đó ngay trong buổi sáng, thậm chí trước giờ ăn sáng, không để tới trưa hay tới chiều. Hoa mười giờ chỉ nở lúc 10 giờ, hoa phù dung sáng nở rất đẹp và cả hai loài hoa này đến chiều thì tàn. Đây là lời cảnh báo về sự vô thường cho chúng ta

Thế nhưng, nhiều người học Phật, vẫn không giác ngộ đến điều này, cứ ngỡ rằng mình còn thời gian nên cứ từ từ mà làm. Giả sử như chúng ta còn thời gian nhưng chúng ta lại phải xét đến việc người khác có còn thời gian không? Ví dụ như khi chúng ta làm giáo dục mầm non, chúng ta đừng cho rằng nếu năm nay không làm thì năm sau làm. Vì sao? Vì sang năm sau, có em học sinh đã qua tuổi để chúng ta có thể làm tốt nhất công tác giáo dục.

Đại hội thể dục thể thao ở ngôi trường ở Quảng Nam trong những ngày qua đã thu hút sự tham gia của đông đảo phụ huynh. Họ không phải tốn kém một xu nào. Họ không để ý rằng chúng ta lấy gì để tổ chức miễn phí như vậy. Họ đâu biết rằng có những con người, nếu chỉ còn có một ngày để sống, thì họ sẵn sàng tận tâm tận lực làm một ngày việc tốt, tận tâm tận lực hy sinh phụng hiến. Họ là những người thấu hiểu kiếp nhân sinh này.

Cho nên Hòa Thường khuyên chúng ta rằng nếu đã chân thật giác ngộ thì ngay ngày hôm nay, chúng ta có năng lực gì, hãy mau mau làm việc tốt với tâm hy sinh phụng hiến, chí công vô tư thì đây chính là công đức. Công đức sẽ giúp chúng ta ra khỏi luân hồi. Đây là người thông minh. Chúng ta tự xét nghĩ thì chỉ dám nhận mình là người chưa thông minh. Đừng để đến lúc vô thường đến rồi mới nhận ra rằng mình chưa thông minh thì đã muộn rồi, không còn kịp nữa.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhắc chúng ta là chỉ có ngày hôm nay, đừng chờ đợi đến ngày mai. Chúng ta phải nhớ rằng chúng ta không mang đi được thứ gì, chỉ có nghiệp đi theo chúng ta. Vậy thì, chúng ta mang theo thiện nghiệp hay ác nghiệp hay tịnh nghiệp. Nếu là thiện nghiệp thì vào ba đường thiện, nếu là ác nghiệp thì đi vào ba đường ác và nếu là tịnh nghiệp thì đó chính là công đức, giúp chúng ta vượt thoát sanh tử, vượt thoát sáu cõi luân hồi./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!